

WPHI Ambasady RP

w Mińsku

Białoruski rynek – szansą na dostawy urządzeń do produkcji żywności

Białoruski rynek w zakresie artykułów spożywczych i urządzeń do produkcji żywności jest rynkiem trudnym i szansę na dostawy mają wyłącznie wyroby o wysokiej jakości.

Przetwórstwo niektórych surowców produkcji rolnej w RB jest zupełnie dobrze rozwinięte. Państwo wspomaga przetwórstwo, uruchamiając specjalne programy państwowe., w ramach których wdrażano programy celowe, na przykład, Program Rozwoju Przemysłu Mleczarskiego, Program Rozwoju Przemysłu Mięsnego, Program Rozwoju Rybołówstwa i Przetwórstwa Ryb.

Głównym celem programów rozwojowych dot. branż przetwórczych była modernizacja i technologiczna rekonstrukcja zarówno producentów surowców, jak i przetwórców.

Ogólna sytuacja na białoruskim rynku technologii i urządzeń krajowych do produkcji artykułów spożywczych

Główni białoruscy producenci urządzeń

Głównym projektantem krajowych urządzeń i linii technologicznych do produkcji artykułów spożywczych w RB jest Republikańskie Unitarne Przedsiębiorstwo „Centrum naukowo-praktyczne ds. żywności Narodowej Akademii Nauk Białorusi ”(Scientific-Practical Center for Foodstuffs National Academy of Sciences of Belarus, RUE) (NAN).

<http://www.belproduct.com/index.php>

W strukturze NAN funkcjonuje zależne przedsiębiorstwo produkcyjne «Moriz» w miejscowości Marina Gorka, które projektuje takie urządzenia. Wdrażaniem projektów do produkcji zajmuje się przedsiębiorstwo «Mashpischeprod» w Marina Gorka.

<http://mashpischeprod.com/>

Do dużych producentów tego typu urządzeń należy również przedsiębiorstwo «Torgmash» S.A.- jeden z czołowych producentów w krajach WNP.

<http://www.beltorgmash.com/about.htm>

Dobre rezultaty w zakresie projektowania i produkcji urządzeń do przetwarzania mięsa osiągnęła spółka prywatna z Brześcia, «Kompo», produkująca szeroką gamę urządzeń i maszyn dla przemysłu mięsnego.

<http://www.kompo.by/>

Ale nawet wśród krajowych producentów istnieje duża zależność od komponentów pochodzących z importu. Przykładowo, jeden z dużych producentów i dostawców przemysłowych urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych, «Kholodon» S.A., stosuje większość importowych zespołów i komponentów.

<http://holodon.by/>

Celem zmniejszenia zależności przemysłu przetwórczego RB od importu urządzeń i linii technologicznych, został przyjęty Program opracowania i produkcji urządzeń dla przemysłu przetwórczego branży rolniczo-przemysłowej w latach 2006-2010.

Program przywydywał szereg przedsięwzięć dot. stworzenia sprzyjających warunków dla rozwoju budowy urządzeń przetwórczych, dla potrzeb przedsiębiorstw przemysłu mięsnego i mleczarskiego.

Zużycie fizyczne i moralne urządzeń przedsiębiorstw przemysłu mięsnego w w tym okresie wynosiło 76 %, mleczarskiego – 56 %.

Białoruscy producenci w latach 2009-2010 dostarczali ok. 20% niezbędnych urządzeń do przeróbki mięsa i jeszcze mniej do przerobu mleka. Mimo tak niewielkiego udziału w rynku, wg parametrów eksploatacyjnych, urządzenia te, i tak nie w pełni odpowiadały celom modernizacji przedsiębiorstw.

Brak w RB wyspecjalizowanych biur projektowych urządzeń na potrzeby przetwórstwa mięsnego i produkcji mleczarskiej, nie pozwala m.in. na zastosowanie w produkcji nowoczesnych sposobów pasteryzacji czy bakteriologicznej obróbki mleka. Jest to jedna z podstawowych przyczyn konieczności importu nie tylko urządzeń, ale i nowych technologii „pod klucz”, z kompleksem usług na etapie uruchomienia i eksploatacji.

Zaprojektowane modele w szeregu przypadkach nie są w stanie konkurować z analogami importowymi. Również warto pokreślić, że w zakresie innowacji technologicznych, urządzenia białoruskich producentów znacznie odbiegają od analogów importowych.

Ogólny import maszyn i urządzeń dla przemysłu spożywczego i przetwórczego w RB, w latach 2009-2011, w tym z Polski

W ciągu ostatnich lat w RB nastąpił znaczny wzrost zastosowania nowych urządzeń i linii produkcyjnych, w tym w sferze produkcji żywności.

Wzrost był związany zarówno z procesami obiektywnymi dot. rozwoju gospodarki kraju (stymulowanie popytu wewnętrznego i konsumpcji), jak i ze stosowanymi w RB zachętami na poziomie państwowym (ustalone przez ustawodawstwo preferencje przy produkcji żywności dla dzieci, specjalne programy rządowe i przedsięwzięcia dot. rozszerzenia asortymentu i wielkości produkcji artykułów spożywczych).

Podjęto szereg decyzji na szczeblu rządu, zorientowanych na stosowanie współczesnych technologii w produkcji i przetwórstwie produktów spożywczych, stymulowania wwozu urządzeń do produkcji żywności. W budżecie republikańskim do 2010 r. corocznie oddzielnym punktem przewidziano środki na rozwój i przetwórstwo produkcji rolnej, zorientowanej proeksportowo, głównie do Rosji.

Posiadanie własnej bazy surowcowej, systematycznie rosnący popyt i ceny na produkty spożywcze na rynku zewnętrznym są pozytywnymi czynnikami, pozwalającymi przedsiębiorstwom różnych form własności zwiększać wielkość produkcji i rozszerzać asortyment produkowanych artykułów spożywczych, zwiększać eksport, stymulować wdrażanie nowych technologii oraz wwóz urządzeń.

Obowiązująca Jednolita Taryfa Celna w państwach członkowskich Unii Celnej doprowadziła do unifikacji stawek wwozowych opłat celnych. Prawie dla wszystkich pozycji towarowych dot. urządzeń do produkcji żywności ustalona jest zerowa stawka wwozowa opłaty celnej, co powinno stymulować wwóz danych towarów na terytorium państw członkowskich Unii Celnej.

Import do RB

Chłodziarki, zamrażarki. Kod taryfy celnej 8418

LP	Kraj	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r. I-VI	2012 r. I-VIII
		Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD
1	Rosja	35 879	50 874	48 021	25 704	35 014
2	Litwa	4 740	4 609	10 335	2 675	4 143
3	Włochy	5 769	9 021	9 608	4 515	7 146
4	Niemcy	6 627	8 872	7 522	2 578	3 823
5	Korea	3	4 606	5 402	352	b/d
6	Polska	5 411	4 774	4 704	1 621	2 234
	udział w rynku %	7%	5%	4%	3%	b/d
7	Francja	68	2 424	3 941	997	b/d
8	Chiny	1759	2 369	3 852	1 592	b/d
9	Ukraina	4 777	5 281	2 595	1 635	b/d
	Razem wg ww.	65 033	92 830	95 980	41 669	52 360
	OGÓLEM	77 893	105 337	107 126	46 687	b/d

Kolejność wg roku 2011.

Maszyny, instalacje przemysłowe lub laboratoryjne, nawet ogrzewane elektrycznie do obróbki materiałów w procesach wymagających zmiany temperatury, takich jak: grzanie, gotowanie, prażenie, destylowanie, rektyfikowanie, sterylizowanie, pasteryzowanie, poddawanie działaniu pary wodnej, suszenie, odparowywanie, parowanie, skraplanie lub chłodzenie (suszarki, wymienniki ciepła, młynki do kawy oraz inne). Kod 8419

LP	Kraj	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r. I-VI	2012 r. I-VIII
		Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD
1	Rosja	19 298	51 938	32 644	16 877	21 485
2	Niemcy	35 882	71 915	30 390	11 267	14 383
3	Włochy	38 980	19 654	23 970	10 425	11 933
4	Chiny	4 306	4 588	17 083	1 536	b/d
5	Ukraina	16615	12 490	16 255	5 521	6 311
6	Polska	21 175	20 791	8 520	4 417	9 828
	udział w rynku %	11%	9%	4%	6%	b/d
7	Francja	9 533	7 219	2 358	246	b/d
	Razem wg ww.	145 789	188 595	131 220	50 289	63 940
	OGÓLEM	186 674	221 569	200 397	67 961	b/d

Kolejność wg roku 2011.

Maszyny żniwne i omlotowe; kosiarki; urządzenia do czyszczenia, sortowania lub klasyfikowania jaj, owoców lub pozostałych produktów rolnych, kod 8433

LP	Kraj	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r. I-VI	2012 r. I-VIII
		Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD
1	Niemcy	89 713	45 777	24 321	17 582	22 255
2	Belgia	18 118	17 114	21 863	680	b/d
3	Niderlandy	3 326	5 427	3 927	3 497	4 161
4	Rosja	30 374	6 347	3 314	1 346	b/d
5	Francja	3386	1 564	2 472	2 771	b/d
6	Polska	2 044	1 059	1 871	2 049	2 041
	udział w rynku %	1%	1%	3%	6%	b/d
7	Włochy	1 397	1 361	677	2 534	3 907
	Razem wg ww.	148 358	78 649	58 445	30 459	32 364
	OGÓLEM	158 234	82 315	61 286	34 739	b/d

Kolejność wg roku 2011.

Dojarki mechaniczne i urządzenia mleczarskie, kod 8434

LP	Kraj	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r. I-VI	2012 r. I-VIII
		Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD
1	Niemcy	19 768	17 769	15 158	b/d	4 170
2	Włochy	3 077	2 625	15 017	823	322
3	Polska	12 803	4 401	13 496	5 406	7 391
	udział w rynku %	26%	9%	18%	26%	
4	Francja	1 414	4 234	13 336	0	b/d
5	Niderlandy	4 336	9 864	5 533	1 161	4 326
6	Bułgaria	815	1 330	3 621	b/d	b/d
7	Rosja	3105	3 018	1 341	b/d	b/d
	Razem wg ww.	45 318	43 241	67 502	7 390	16 209
	OGÓLEM	49 728	50 350	74 935	20 701	b/d

Kolejność wg roku 2011.

Pozostałe urządzenia rolnicze, ogrodnicze, leśne, drobiarskie lub pszczelarskie, także kielkowniki wyposażone w urządzenia mechaniczne lub cieplne; inkubatory i wylęgarnie drobiu, kod 8436

LP	Kraj	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r. I-VI	2012 r. I-VIII
		Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD
1	Niemcy	12 348	31 337	26 580	4 463	6 978
2	Niderlandy	6 106	4 102	6 790	577	1 890
3	Polska	6 168	9 659	8 601	b/d	10 583
	udział w rynku %	13%	14%	11%	b/d	b/d
4	Francja	223	4 004	4 467	1 476	b/d
5	Rosja	4 281	5 784	2 372	b/d	b/d
6	Ukraina	5 167	5 460	2 449	b/d	b/d
	Razem wg ww.	34 293	60 346	51 259	6 516	19 451
	OGÓLEM	47 464	67 918	74 972	24 692	b/d

Kolejność wg roku 2011.

Maszyny, niewymienione ani niewłączone gdzie indziej do przemysłowego przygotowania lub produkcji żywności lub napojów (mięsa, piwa, herbaty i napojów, wyrobów cukierniczych, makaronu, warzyw i orzechów), kod 8438

LP	Kraj	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r. I-VI	2012 r. I-VIII
		Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD	Wartość, tys. USD
1	Austria	5 630	5 055	6 203		b/d
2	Niemcy	29 214	14 475	13 785	4 360	8 507
3	Polska	8 625	6 865	8 505	1 070	b/d
	udział w rynku %	13%	12%	12%	6%	b/d
4	Włochy	6 284	13 201	12 014	1 421	4 675
5	Rosja	1 793	2 954	2 493	b/d	b/d
6	Ukraina	518	1 352	3 039	b/d	b/d
	Razem wg ww.	52 064	43 902	46 039	6 852	13 182
	OGÓLEM	66 624	58 979	68 645	16 628	b/d

Kolejność wg roku 2011.

Jak wynika z powyższej statystyki, aktywna modernizacja przedsiębiorstw przemysłu przetwórczego przeprowadzana w RB w ostatnich 4-ch latach wymagała importu urządzeń i linii technologicznych wartości setek milionów USD.

Należy podkreślić wysoką aktywność polskich producentów i dostawców tych urządzeń. Praktycznie w zakresie wszystkich grup dostarczanych do RB urządzeń, polskie firmy wchodziły do pierwszej dziesiątki liderów, a w zakresie niektórych pozycji ich udział wynosił 10-20 i więcej procent w dostawach ogółem.

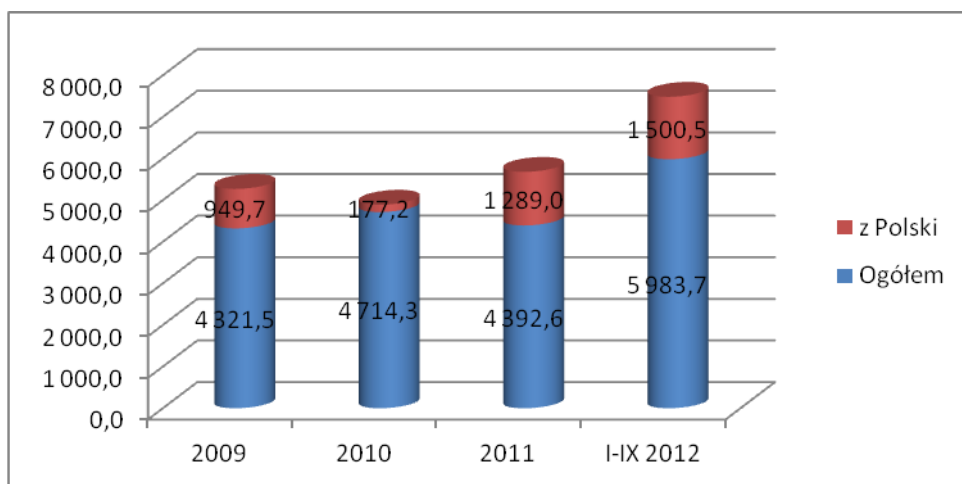
Polskie firmy wyróżniają się nie tylko w segmencie dostaw urządzeń pochodzenia polskiego, ale są również aktywne w zakresie dostaw produkcji z innych państw UE. Ten fakt można wytłumaczyć lepszą wiedzą i rozumieniem białoruskiego rynku przez polskich biznesmenów wobec ich kolegów z innych europejskich krajów, praktycznie brakiem barier językowych, bliskością krajów i znajomością logistyki.

Podkreślenia wymaga również fakt dostaw na Białoruś polskich maszyn i urządzeń przez państwa trzecie. Najbardziej aktywne są firmy z krajów nadbałtyckich, przede wszystkim z Litwy.

Poniżej, na wykresach przedstawiono dynamikę dostaw najbardziej znaczących rodzajów maszyn i urządzeń do RB w latach 2009 - 2011 oraz I – IX 2012 r.

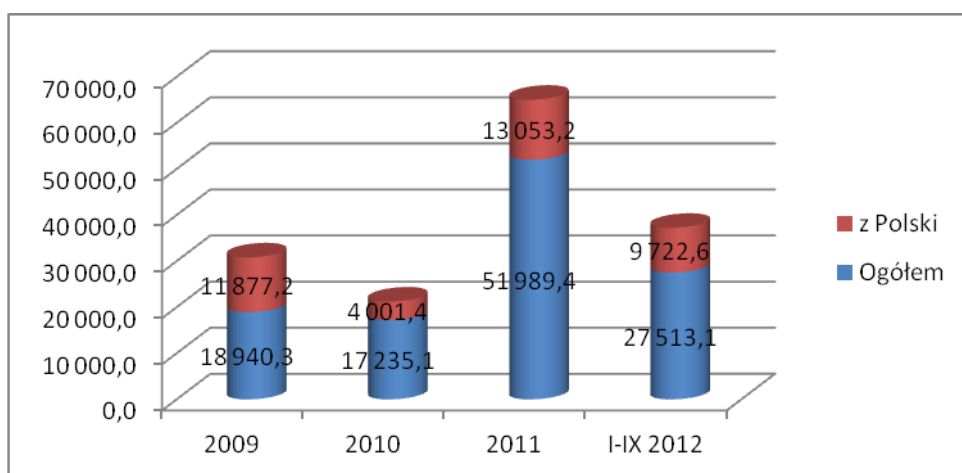
Informacja sporządzona na podstawie danych Państwowego Komitetu Celnego RB.

Import separatorów do mleka, kod Taryfy Celnej 8421110000, w tys. USD

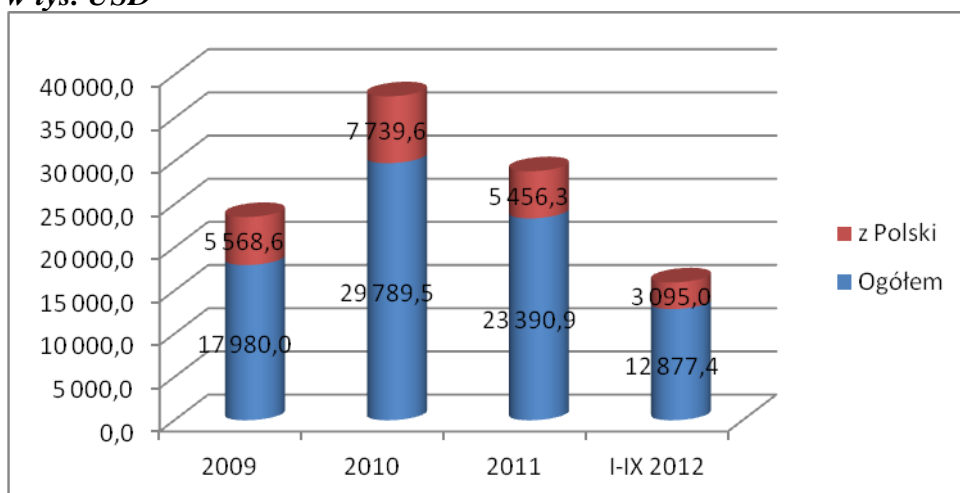
Udział importu z Polski w 2011 r. wyniósł 29,3 %

Import urządzeń do przetwórstwa mleka, kod Taryfy Celnej 8434200000, w tys. USD

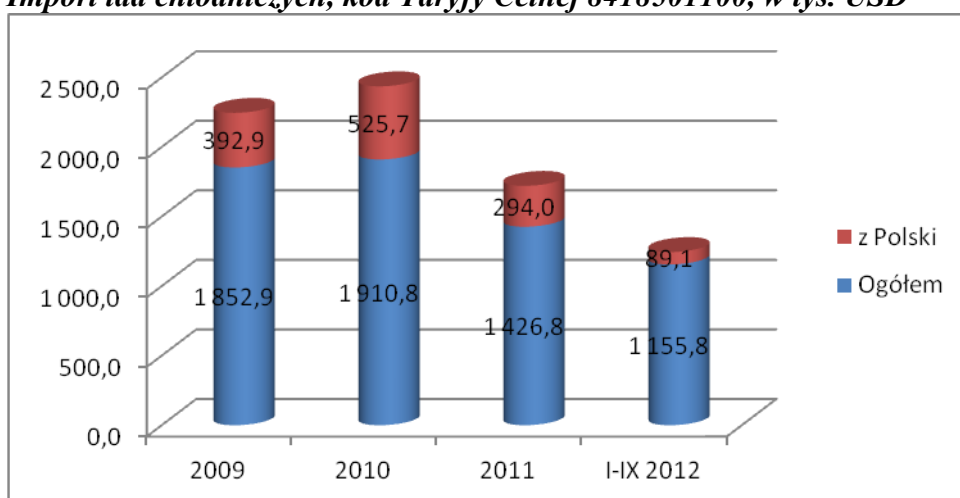
Udział importu z Polski w 2011 r. wyniósł 25,1 %

Import urządzeń do przetwórstwa mięsa lub drobiu, kod Taryfy Celnej 8438500000, w tys. USD

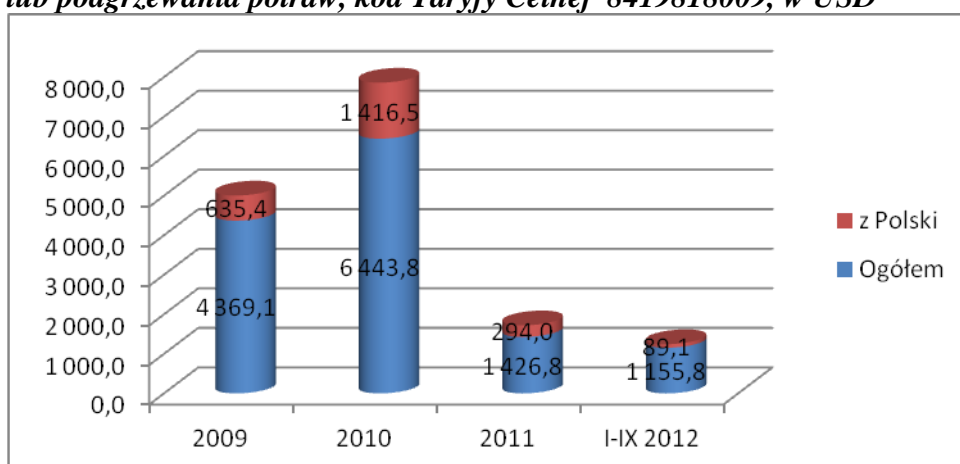
Udział importu z Polski w 2011 r. wyniósł 23,3 %

Import lod chłodniczych, kod Taryfy Celnej 8418501100, w tys. USD

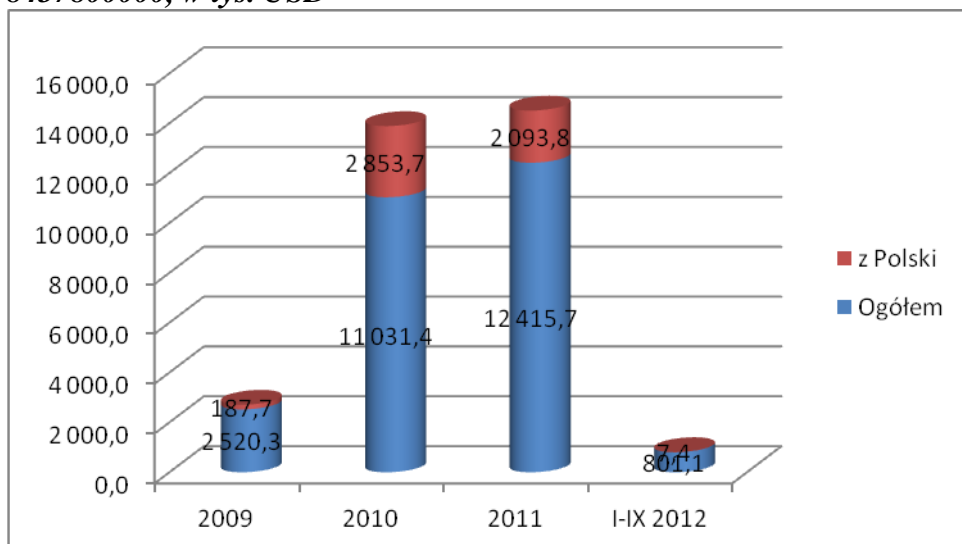
Udział importu z Polski w 2011 r. wyniósł 20,6 %

Import maszyn, agregatów do sporządzania gorących napojów lub do gotowania, lub podgrzewania potraw, kod Taryfy Celnej 8419818009, w USD

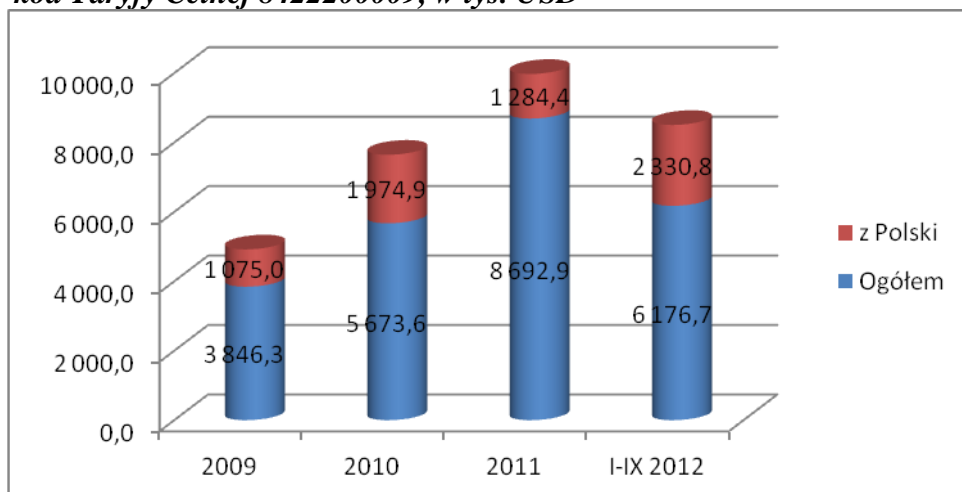
Udział importu z Polski w 2011 r. wyniósł 17,4 %

Import urządzeń dla przemysłu zbożowego lub do obróbki zbóż, kod Taryfy Celnej 8437800000, w tys. USD

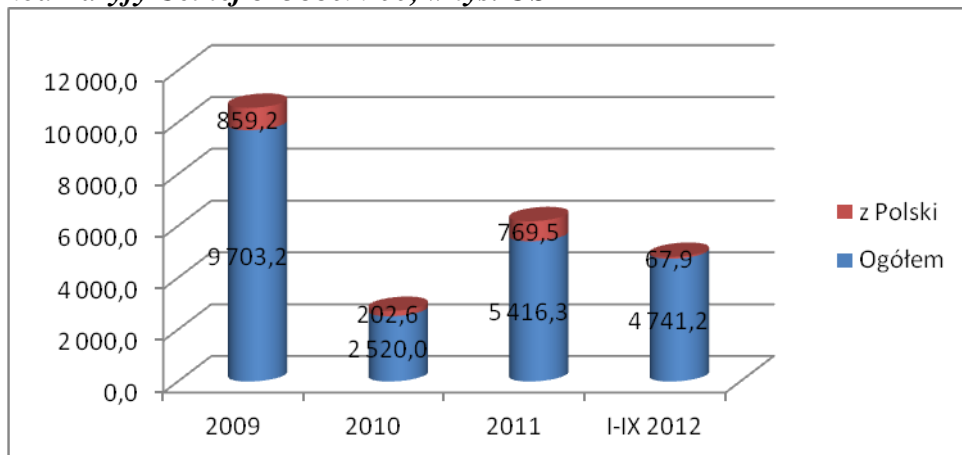
Udział importu z Polski w 2011 r. wyniósł 16,9 %

Import urządzeń do czyszczenia lub suszenia butelek lub innych pojemników, kod Taryfy Celnej 8422200009, w tys. USD

Udział importu z Polski w 2011 r. wyniósł 14,8 %

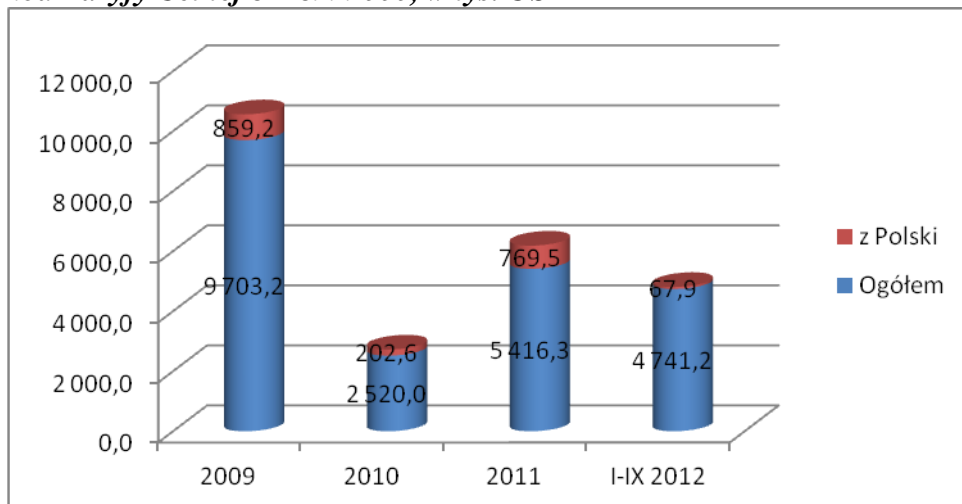
Import urządzeń do przemysłowego przygotowania produktów spożywczych lub napojów, kod Taryfy Celnej 8438809900, w tys. USD

Udział importu z Polski w 2011 r. wyniósł 14,2 %

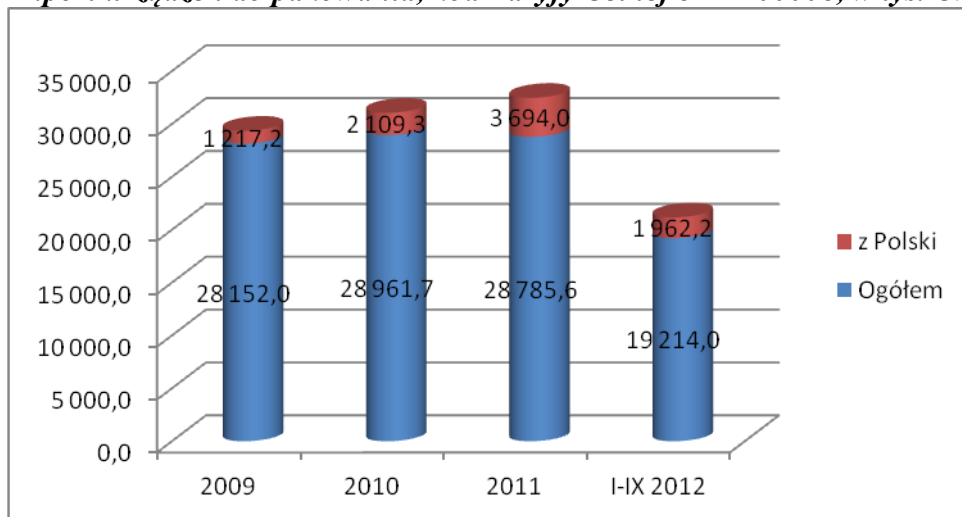

Import pozostałych części urządzeń chłodzących lub zamrażających, kod Taryfy Celnej 8418999000, w tys. USD

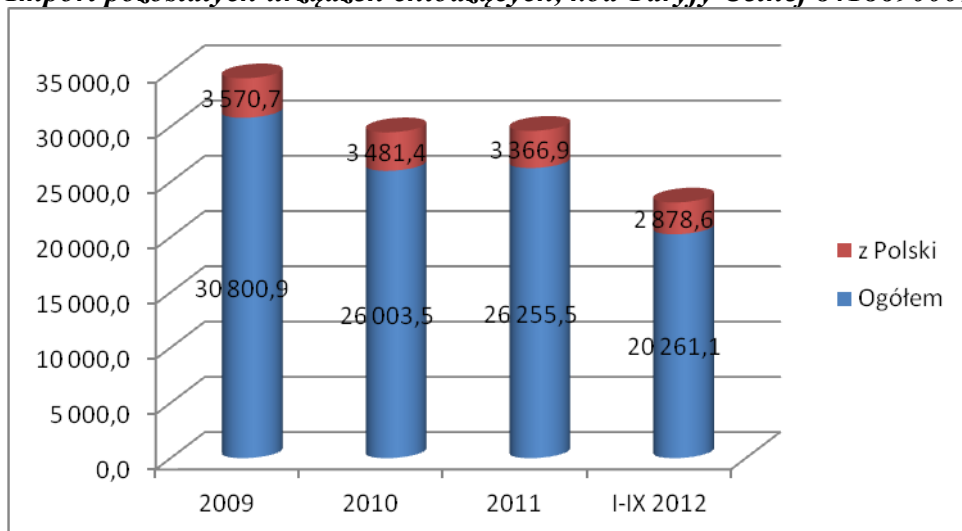
Udział importu z Polski w 2011 r. wyniósł 12,9 %

Import urządzeń do pakowania, kod Taryfy Celnej 8422400008, w tys. USD

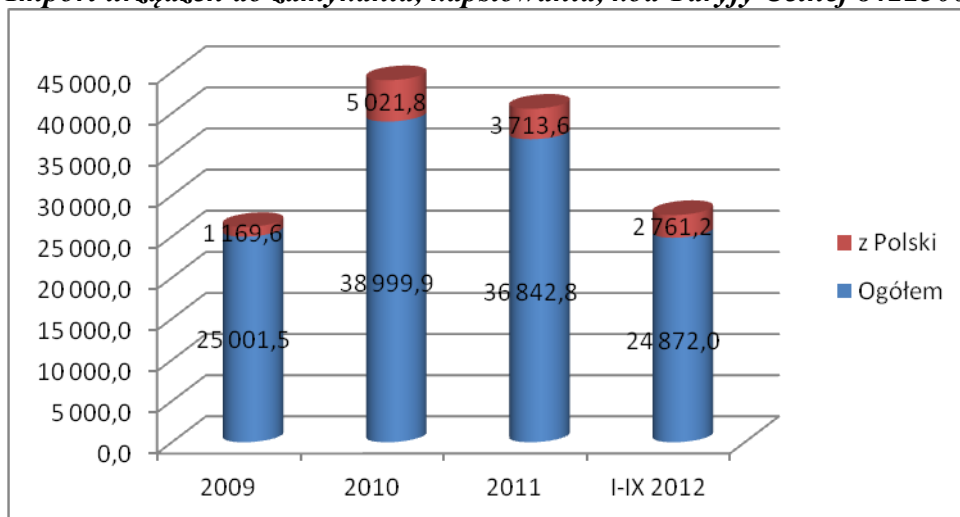
Udział importu z Polski w 2011 r. wyniósł 12,8 %

Import pozostałych urządzeń chłodzących, kod Taryfy Celnej 8418690009, w tys. USD

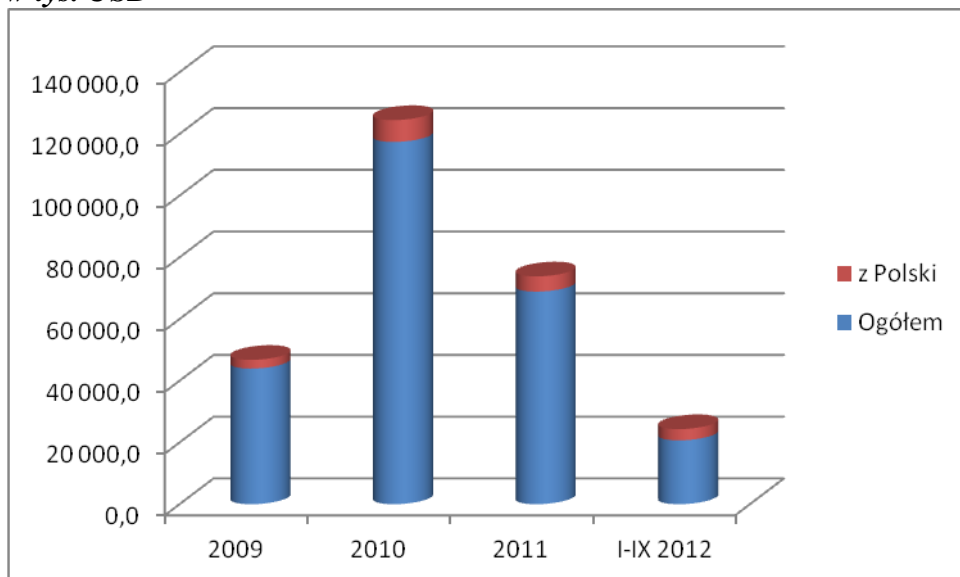
Udział importu z Polski w 2011 r. wyniósł 12,8 %

Import urządzeń do zamykania, kapslowania, kod Taryfy Celnej 8422300008, w tys. USD

Udział importu z Polski w 2011 r. wyniósł 10,1 %

Import pozostałych maszyn, agregatów i urządzeń, kod Taryfy Celnej 8419899890, w tys. USD

Udział importu z Polski w 2011 r. wyniósł 7,1 %

Planowane potrzeby Białorusi w zakresie urządzeń do produkcji żywności na lata 2012 - 2015.

Na lata 2011-2015 zaplanowano modernizację produkcji w 35 przedsiębiorstwach przetwórstwa mleka poprzez optymalizację struktury produkcji wyrobów mleczarskich, uwzględniając potrzeby rynku wewnętrznego i zewnętrznego.

Założony program na lata 2010-2015 w RB, w ramach którego powinno zostać zbudowane 476 ferm mleczno-towarowych o zdolności produkcyjnej 350 tys. szt. bydła, obiektów hodowlanych dla młodego bydła o zdolności produkcyjnej 480 tys. miejsc, 38 kompleksów do tuszu trzody chlewnej o pogłowie 600 szt. i 6 fabryk drobiu o zdolności 180 tys. rocznie, jest realizowany, niezależnie od trudności finansowych w gospodarce.

Plan wyposażenia technicznego przedsiębiorstw przemysłu mięsnego w latach 2012-2015 przewiduje potrzeby w wysokości 120 mln EUR. Źródłem finansowania programu mają być środki banków, w tym środki w ramach zagranicznych linii kredytowych.

Modernizacja przedsiębiorstw przetwórstwa mięsa modernizacja dotyczyć będzie głównie działów uboju bydła i kotłowni, wymiany przestarzałych urządzeń chłodniczych oraz

wyposażenie działów gotowej produkcji zorientowanych na rozszerzenie asortymentu, z zastosowaniem nowoczesnych metod opakowania dla potrzeb detalu. Przewidziane jest doposażenie techniczne przedsiębiorstw produkujących wyroby cukiernicze poprzez zakup kompleksowych linii podnoszących wielkość produkcji oraz rozszerzających asortyment produkcji z grupy „pianki owocowe i marmolady”, produkcji czekolady, wyrobów czekoladowych, karmelu, w tym miękkiego, oraz wafli. Przewiduje się wzrost produkcji przemysłu młynarskiego i przemysłu pasz dla zwierząt o ponad 40%.

Potrzeby w zakresie finansowania podstawowych branż przemysłu przetwórczego RB

Branża	Zapotrzebowanie na środki finansowe, mln EUR				
	Razem	2012	2013	2014	2015
Przemysł mleczarski	182,5	80,36	48,06	28,18	25,9
Przemysł mięsny	112	37	30	25	20
Przemysł drobiarski	162,7	64,3	41	37,4	20
Przemysł piekarniczy	50	22	14	14	0
Ogółem	507,2				

W perspektywie średnioterminowej, w ciągu najbliższych 2-3 lat przemysł spożywczy RB pozostanie aktywnym odbiorcą urządzeń technologicznych zarówno pochodzenia krajowego, jak i zagranicznego.

Najbardziej atrakcyjnymi branżami lat 2011-2015 będzie przetwórstwo mleka i przemysł drobiarski - przetwórstwo drobiu, w tym wyposażenie działów uboju i przetwórstwa.

Podobny kierunek przyjęto dla modernizacji przedsiębiorstw przetwórstwa mięsa, gdzie państwo białoruskie zmniejsza swój udział w finansowaniu planując zwiększenie inwestycji przez firmy prywatne, w tym kapitał zagraniczny. Od 2012 r. na bazie istniejących przedsiębiorstw zaczęto tworzyć holdingi przetwórcze, w których państwo stopniowo zamierza zmniejszać swój udział i odsprzedawać w przyszłości (na razie bliżej nie określonej) pakiety akcji inwestorom prywatnym, w tym zagranicznym.

Czynniki sprzyjające zakupowi urządzeń za granicą

- Kredytowanie dostaw urządzeń. Zgodnie z opinią dyrekcji przedsiębiorstw, import w ramach zagranicznych linii kredytowych jest znacznie korzystniejszy, niż import w ramach kredytów udzielonych przez banki białoruskie, nawet na warunkach preferencyjnych, gdyż stopy procentowe w białoruskich bankach są znacznie wyższe, niż w zagranicznych.
- Podczas wyboru dostawcy urządzeń na warunkach przetargu w pierwszej kolejności bierze się pod uwagę kryterium „cena-jakość”. Zgodnie z opinią przedsiębiorstw, pod względem jakościowym, urządzenia wyprodukowane w Polsce mają tę relację najbardziej akceptowalną.
- Podczas wyboru urządzenia uwzględnia się w ostatnim okresie również okres montażu linii. Jest to jeden z elementów przewagi firm zagranicznych, które dostarczają nie tylko urządzenie, ale i nowe technologie „pod klucz” wraz z kompleksem usług na etapie uruchomienia i eksploatacji.
- Brak w RB wyspecjalizowanych biur projektowo-konstruktorskich w przemyśle mięsnym i mleczarskim nie pozwala konstruować krajowych technologicznych linii pasteryzacji, obróbki bakteriologicznej mleka i innych na bazie istniejącego urządzeń potencjału naukowo-badawczego (płytkowe wymienniki ciepła, zasobniki, pompy, zawory pneumatyczne oraz inne).
- Z powodu braku w RB producentów urządzeń specyficznych dla wylęgarni ryb, gospodarstw rybnych i instalacji zaopatrzenia w wodę typu zamkniętego (pompy energooszczędne, odkażanie UV, filtry biologiczne, filtry cienkiego oczyszczania), ich zakup

będzie realizowany z importu, bezpośrednio od producentów, posiadających wieloletnie doświadczenie lub od ich oficjalnych dealerów działających na terenie RB.

Wnioski:

1. W ciągu ostatnich kilku lat Białoruś jest aktywnym importerem urządzeń technologicznych dla przedsiębiorstw przemysłu spożywczego a znaczny udział w imporcie ogółem posiada import urządzeń z Polski.

Dla niektórych rodzajów urządzeń dostarczanych do RB z zagranicy, dostawy z Polski w 2011 r., stanowiły ponad 20% importu tych urządzeń ogółem (separatory do mleka ponad 29 %, urządzenia do przetwórstwa mleka ponad 25 %, urządzenia do przetwórstwa mięsa i drobiu ponad 23 %, lody chłodnicze 20,6 %, maszyny, agregaty do sporządzania gorących napojów lub do gotowania, lub podgrzewania potraw 17,4%).

2. Za 3 kwartały 2012 r., eksport polskich urządzeń jest w dalszym ciągu znaczący. Eksport urządzeń do czyszczenia lub suszenia butelek lub innych pojemników wyniósł prawie 38 % ogólnego białoruskiego importu, ponad 35 % urządzenia do przetwórstwa mleka, w granicach 25 % separatory do mleka, urządzenia do przetwórstwa mięsa i drobiu, pozostałe części do urządzeń chłodzących lub zamrażających.

3. Stabilna a nawet rosnąca dynamika dostaw urządzeń z Polski oznacza, że białoruscy odbiorcy dobrze znają urządzenia polskiej produkcji oraz, że oferty odpowiadają im zarówno w zakresie cenowym, jak i jakościowym.

4. W tej sytuacji oznacza to, że polskie firmy dostarczające urządzenia dla przemysłu przetwórczego RB, przy zachowaniu udziału dostaw charakterystycznych dla ubiegłych 2,5 lat, w perspektywie krótkoterminowej posiadają realną możliwość dostarczania urządzeń wartości ok. 100-150 mln EUR.

*Opracowanie WPHI w Mińsku
listopad 2012 r.*